

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i industridesign med doktorsexamen som slutmål

Omfattning: 240 högskolepoäng

Examen: Doktorsexamen

Nivåtillhörighet: Forskarnivå

Fastställande: Utbildningsplanen fastställd av Teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden 26 mars 2021

Ikraftträdande: 2021-03-26

Ansvarig instans: Teknisk-naturvetenskaplig fakultet

1. Ämnesbeskrivning och -avgränsning

Industridesign handlar om hur produkter, miljöer, tjänster och system kommer till med fokus på de processer och sammanhang som skapar, planerar, bestämmer och utformar dem. Industridesign har i många avseenden genomgått stora förändringar, men den grundläggande orienteringen mot resultat som är tänkta att kunna produceras i serie eller skala, och som på ett eller annat sätt når en större grupp människor, kvarstår. Det individuella djup forskarutbildning skapar förutsättningar för återfinns således inom en ofta tvärdisciplinär designmetodik (snarare än eget konstnärligt uttryck), inom nya möjligheter såsom framväxande teknologier och samtida samhällsfrågor (snarare än djup kunskap om en specifik produktionsform eller ett specifikt material), och som helhet präglad av grundläggande frågor i en skandinavisk designtradition rörande relationer mellan design och användning, individ och samhälle. Detta innebär också att ämnet inkluderar en bredare förståelse för de såväl historiska som samtida och möjliga framtida sammanhang som skapar de förutsättningar vi utgår från, och då speciellt sociala, kulturella och kunskapsmässiga förhållningssätt till de människor, miljöer och sammanhang vi designar i, med och för.

2. Utbildningens mål

2.1 Beskrivning av utbildning på aktuell nivå

Utbildningen är på forskarnivå. Målen för utbildning på forskarnivå återfinns i högskolelagen 1 kap. 9a §.

2.2 Nationella mål för aktuell examen

De nationella målen för examen återfinns i Högskoleförordningens bilaga 2.

Målen för utbildningen till doktor i industridesign definieras av Högskoleförordningen, 6 kap. 4 och 5 § (se appendix), där begreppen *forskningsområde* och *avgränsad del av forskningsområde* tolkas som industridesign i bemärkelsen ovan, respektive som doktorandens specialistområde inom detta ämne. Högskoleförordningens mål

kompletteras med ett jämställdhets- och lika villkorsperspektiv som är integrerat i utbildningens innehåll och utformning, och ger doktoranden insikt i hur upprätthållandet av ojämlikheter genom traditionella strukturer kan motarbetas.

3. Behörighet och förkunskapskrav

Grundläggande behörighet För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande har grundläggande behörighet genom avlagd examen på avancerad nivå, eller slutförda kursfordringar om minst 240 högskolepoäng varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller motsvarande utländsk utbildning, eller motsvarande kvalifikationer.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller tidigare krav på grundläggande behörighet, det vill säga minst 120 poäng högskoleutbildning eller motsvarande, har grundläggande behörighet fram till och med den 30 juli 2015.

Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i industridesign krävs att den sökande har minst 90 högskolepoäng inom designområdet eller andra relevanta ämnen, varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå. Behörig är även den som på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

4. Urval

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven skall göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen och baseras på följande bedömningsgrunder:

- personlig lämplighet
- tidigare studieresultat
- kvaliteten på inskickad beskrivning av det tänkta avhandlingsprojektet, i förekommande fall relaterad till berörd forskningsinstitutions forskningsprofiler och -program, samt
- kvaliteten på det till ansökan, i förekommande fall, bifogade materialet (t.ex. designportfolio, tidigare publikationer)
- övriga meriter

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande. (HF 7 kap. 41 §)

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas enligt Umeå universitets delegationsordning.

5. Innehåll och uppläggnig

5.1 Allmänt

För varje doktorand skall det upprättas en individuell studieplan där finansiering, handledning, kurser, avhandlingsarbete m.m. specificeras. Utbildningen skall omfatta 240 högskolepoäng för doktorsexamen. En doktorand som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen kan, om han/hon så önskar, avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

5.2 Innehåll och uppläggnig

5.1 Allmänt

För varje doktorand skall det upprättas en individuell studieplan där finansiering, handledning, kurser, avhandlingsarbete m.m. specificeras. Utbildningen skall omfatta 240 högskolepoäng för doktorsexamen. En doktorand som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen kan, om han/hon så önskar, avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

Utbildning på forskarnivå som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 70–100 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 140–170 högskolepoäng.

5.2 Innehåll

Utbildningen omfattar obligatoriska kurser motsvarande 41 poäng, deltagande i forskningsseminarium motsvarande 8 högskolepoäng, samt 22–52 poäng valbara kurser.

5.2.1 Kurser

Utbildning på forskarnivå med doktorsexamen i industridesign som slutmål består av en kursdel omfattande 70–100 högskolepoäng, vilka fördelas så att 41 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser, 8 poäng av seminariedeltagande, och resterande högskolepoäng utgörs av valbara kurser.

De för examen obligatoriska kurserna kan delas in i tre grupper: ämnesspecifika kurser, kurser som berör akademisk forskning mer i allmänhet, samt obligatoriskt deltagande i institutionens forskningsseminarium. De obligatoriska momenten kan antingen uppfyllas genom deltagande i av institutionen anordnade kurser, alternativt genom att doktoranden enligt handledares bedömning på annat sätt inom eller utom landet förvärvar i huvudsak motsvarande kunskaper.

Obligatoriska kurser som utvecklar generiska färdigheter:

- Introduktionskurs för doktorander vid Teknisk-naturvetenskaplig fakultet, 1hp
- Vetenskapligt skrivande, 5 hp
- Muntlig presentation, 1 hp
- Vetenskapsteori, 2 hp
- Etik och redlighet, 2 hp

De ämnesspecifika kurserna ska omfatta totalt minst 30 högskolepoäng fördelade på följande fyra tematiska områden (varav minst 5 högskolepoäng inom varje område):

- Bruk och brukare
- Historia
- Metodologi, speciellt praktik-baserad designforskning
- Teori

Obligatoriskt för doktorsexamen är kurser som utvecklar generiska färdigheter omfattande minst 11 hp. 8 hp av dessa ska utgöras av kurser inom vetenskapsteori, etik och redlighet, muntlig presentation och skriftlig presentation. 2 hp av dessa ska utgöras av kurser inom pedagogik.

Övriga kurser är valbara och bestäms av handledare utifrån relevans för individuella lärandemål och avhandlingsarbetets inriktning.

5.2.2 Doktorsavhandling

Med sin avhandling ska doktoranden visa att de nationella målen för doktorsexamen är uppfyllda. Doktorsavhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en introduktion till, sammanfattning och diskussion av dessa (sammanläggningsavhandling) och omfatta 140–170 högskolepoäng.

Doktorsavhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

6. Examination

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng inom design och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden. Examensbevis utfärdas efter ansökan till StudentCentrum/Examina.

7. Övriga anvisningar

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. anställning som doktorand, 6 kap. utbildningen och 7 kap. tillträde till utbildningen, bilaga 2 examensordning.
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (Dnr: FS 1.1.2-25-14).
- Lokal examensordning vid Umeå universitet (Dnr: 500-2958-11).
- Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (Dnr: 500-953-13).
- Doktorandhandboken vid Teknisk-naturvetenskaplig fakultet vid Umeå universitet.

Nationella mål för examen

(HF 6 kap. 4 och 5 §)

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.